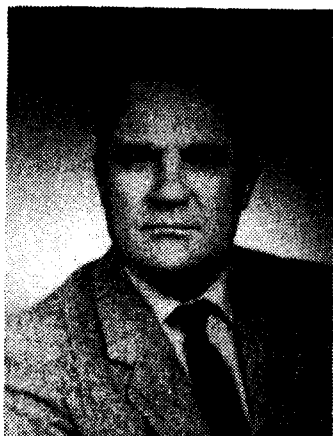

GDK 902.1 + 0 (048.1)

PROF.DR. FRANC GAŠPERŠIČ- ŠESTDESETLETNIK

Prof.dr.Franc Gašperšič se je rodil 13.januarja 1932 v Škofljah v občini Sežana. Po končani srednji gozdarski šoli leta 1952 in odsluženem vojaškem roku je bil tri leta zaposlen kot gozdarski tehnik na urejanju gozdov na Gozdnem gospodarstvu Postojna. Želja po novem in poglobljenem znanju ga je gnala k nadaljevanju šolanja. Leta 1955 se je vpisal na gozdarski oddelek Fakultete za agronomijo, gozdarstvo in veterinarstvo v Ljubljani in leta 1960 diplomiral.

Po diplomi se je vrnil na delo na Gozdno gospodarstvo Postojna in bil najprej šef gozdnega obrata Ilirska Bistrica, nato pa od leta 1961 delal v odseku za gojenje in urejanje gozdov in ga od leta 1968 tudi vodil. Vmes je leta 1972 doktoriral na Biotehniški fakulteti v Ljubljani z disertacijo Zakonitosti naravnega pomlajevanja jelovo- bukovih gozdov na Visokem Krasu Snežniško-javorniškega masiva.

Leta 1974 je začel na fakulteti honorarno predavati predmet Urejanje gozdov, leta 1975 pa je bil izvoljen v naziv izredni profesor in se v celoti posvetil pedagoškemu in raziskovalnemu delu na področju gozdnogospodarskega načrtovanja. Strokovno znanje je izpopolnjeval tudi na krajših študijskih bivanjih v ČSFR, v Bolgariji in Sovjetski zvezi. Svoje bogate strokovne izkušnje na področju urejanja gozdov, ki so v veliki meri dograjevale bogato urejevalno tradicijo na postojnskem gozdnogospodarskem območju, je osredotočil v dograjevanje sistema gozdnogospodarskega načrtovanja v Sloveniji na načelih dinamičnega usmerjanja in kontrole procesov v gozdovih, ki upoštevajo ekosistemsko naravo gozda, njegovo mnogonamensko vlogo in posebnosti lastninske strukture v gozdovih. Z rezultati takega raziskovalnega dela je bistveno prispeval k preraščanju klasičnega urejanja gozdov v kompleksen sistem gozdnogospodarskega načrtovanja. V gozdnogospodarsko načrtovanja je namesto neučinkovitega načrtovanja količin uveljavil novo miselnost - načrtovanje razvojnih procesov.

Rezultate raziskovalnega dela s številnimi objavami v strokovnem tisku in na strokovnih srečanjih sproti prenaša tudi v gozdnogospodarsko prakso. Z referati je sodeloval na tradicionalnih gozdarskih študijskih dnevih (Kranj 1976, Novo mesto 1981, Areh 1983, Portorož 1984, Ljubljana 1978),na specializiranih seminarjih iz gojenja in urejanja gozdov, na posvetovanjih Zveze inženirjev in tehnikov gozdarstva in lesarstva (Rogaška Slatina 1984, Postojna 1988) in na sekcijah za urejanje gozdov Skupnosti jugoslovanskih gozdarskih fakultet in inštitutov.

Pri tem mu je temeljna usmeritev, da je raziskovalno delo nedokončano, če raziskovalec njegovih rezultatov in spoznanj ne prenaša v gozdnogospodarsko prakso in če jih ne poveže s praktičnimi problemi gozdarstva. Številna spoznanja svojega raziskovalnega

dela je uporabil tudi pri neposredni pomoči gozdnogospodarskim organizacijam pri izdelavi gozdnogospodarskih načrtov pa tudi pri obsežnem delu pri strokovni presoji gozdnogospodarskih načrtov. Velik je zlasti njegov prispevek pri kritični presoji območnih gozdnogospodarskih načrtov za obdobje 1981-90 in 1991-2000 in njihovi sintezi.

Prof. Gašperšič je prišel na fakulteto kot izkušen praktik in uveljavljen strokovnjak, ki se je oblikoval pri praktičnem strokovnem delu in neposredno doživljal razvoj gospodarjenja z gozdovi v Sloveniji, še posebej razvoj urejanja gozdov. Kot visokošolski učitelj se je najprej lotil obnove in posodobitve študijskega predmeta Gozdnogospodarsko načrtovanje in ga postavil na raven, ki ustreza doseženi stopnji razvoja gozdarske znanosti in hkrati nadaljuje bogato tradicijo urejanja gozdov na Slovenskem. Pri tem se zaveda, da mora študent dobiti med študijem solidno teoretično znanje, hkrati pa tudi prve praktične izkušnje. Zato posveča posebno pozornost zlasti terenskemu pouku.

Ob obsežnem raziskovalnem in pedagoškem delu je opravljal tudi številne zadolžitve na fakulteti in v republiških gozdarskih telesih. Viden je njegov prispevek v strokovnih komisijah Splošnega združenja gozdarstva in Samoupravne interesne skupnosti za gozdarstvo Slovenije v kateri je bil nekaj let tudi predsednik izvršilnega odbora. Na fakulteti je sedaj že drugič predstojnik gozdarskega oddelka.

Dosedanja življenjska pot prof. Gašperšiča je bila razgibana in ustvarjalna. S svojim delom se je uveljavil kot vodilni strokovnjak in raziskovalec na področju gozdnogospodarskega načrtovanja, cenjen tudi zunaj Slovenije. Želimo mu, da bo tudi v prihodnje odločno nadaljeval po začrtani poti in zapustil slovenskemu gozdarstvu in gozdarski znanosti še nova dela.

LIT.: Enciklopedija Slovenije, 3.zv..Mladinska knjiga.Ljubljana 1989, s.185; Raziskovalno delo VTOZD za gozdarstvo BF 1960-1981.Ljubljana 1984; Letna poročila VTOZD za gozdarstvo Biotehniške fakultete za leta 1976- 1990.

dr.Iztok Winkler

PROFESSOR FRANC GAŠPERŠIČ CELEBRATING HIS SIXTIETH BIRTHDAY

Professor Franc Gašperšič was born in Škoflje, district of Sežana on January 13, 1932. In 1952 he graduated from the Forestry High School and subsequently did the national service. After working as a forestry technician for the Forest Enterprise of Postojna for three years, he enrolled at the Forestry Department of the Faculty for Agronomy, Forestry and Veterinary Science in Ljubljana in 1955 and took his degree in 1960.

He started working again for the Forest Enterprise of Postojna as the manager of the Ilirska Bistrica branch. From 1961 onwards he was working for the Department of Silviculture and Forest Management and became its manager in 1968.

In 1972 he was awarded his doctor's degree and two years later started lecturing on Forest Management at the Faculty for Agronomy, Forestry and Veterinary Science. In 1975 he was appointed as Associate Professor and since then he has dedicated himself entirely to teaching and research in the field of forest management planning. He has been on short study - visits to Czechoslovakia, Bulgaria and to the Soviet Union.

While he was involved in forest management of the Postojna district, he gained valuable experience, which he subsequently concentrated on further development of the system of forest management planning on the national level, based on the principles of dynamic guidance and control system of forest processes that take into account forest ecosystem and its multiple-use as well as characteristics of ownership. His research represents a major contribution to the transformation of the earlier classical forest management into a complex system of forest management planning. He has promoted a new approach to management planning, that is the planning of developmental processes instead of former inefficient planning in terms of quantity.

His studies have been published in professional journals and presented at conferences to be put straightaway into forest management practice. He has also been participating in traditional meetings of foresters, in seminars on silviculture and forest management and in conferences organized by the Association of Engineers and Technicians of Forestry and Timber Management.

A great number of his findings have been of considerable assistance to forest enterprises in drawing up forest management plans. He has also been extensively involved in the assessment of forest management plans at the district level. In particular, his evaluation and synthesis of the plans for the 1981-199 and for the 1991 -2000 period represent an outstanding achievement.

When he joined the faculty, Professor Gašperšič was a highly respected expert with valuable experience, which he gained while he was directly involved in the development of forest management in Slovenia. As a university teacher, he has modernized the forest management course and raised it to a standard which measures up to the present level of forestry science. At the same time, his work represents the continuation of Slovenia's long tradition of forest management.

BIBLIOGRAFIJA STROKOVNIH IN ZNANSTVENIH DEL PROF. GAŠPERŠIČA

I.Samostojne publikacije

Ugotavljanje normativov za sečnjo in izdelavo sortimentov iglavcev. Zveza inženirjev in tehnikov gozdarstva in lesarstva. Ljubljana 1966, 60 s.(soavtor).

Zasebni gozdovi v Sloveniji-stanje in novejša gibanja. Strokovna in znanstvena dela 94.VTOZD za gozdarstvo. Ljubljana 1987,116 s. (soavtor I.Winkler).

Zaključno poročilo o območnih gozdnogospodarskih načrtih. Strokovna in znanstvena dela 95. VTOZD za gozdarstvo. Ljubljana 1987, 66 s. (soavtor M.Kotar).

Izpopolnjevanje sistema gozdnogospodarskega načrtovanja v Sloveniji. I. Strokovne podlage za izdelavo gozdnogospodarskih načrtov. VTOZD za gozdarstvo. Ljubljana 1988, 124 s.

Izpopolnjevanje sistema gozdnogospodarskega načrtovanja v Sloveniji. II. Strokovne podlage za izdelavo območnih gozdnogospodarskih načrtov. VTOZD za gozdarstvo. Ljubljana 1989, 136 s.

II. Študijsko gradivo

Pregled materije iz študijskega predmeta Urejanje gozdov. Skripta. VTOZD za gozdarstvo. Ljubljana 1978, 83 s.

Gozdnogospodarsko načrtovanje. VTOZD za gozdarstvo. Ljubljana 1982, 267 s. + 106 grafičnih in tabelarnih prilog.

Gozdnogospodarsko načrtovanje. Študijsko gradivo za študente višješolskega študija. VTOZD za gozdarstvo. Ljubljana 1990, 262 s.

III. Znanstveni in strokovni članki

Razvojna dinamika mešanih gozdov jelke -bukve na Snežniku v zadnjih sto letih. GozdV 25, 1967, 7-8, s.202- 237.

Problemi gospodarjenja z zasebnimi gozdovi v postojnskem gozdnogospodarskem območju. Soc.kmet. in gozd., 1969, 7.

Renesansa kontrolne metode. GozdV 28, 1970, 5-6, s.121- 143.

Položaj ter perspektivne možnosti gozdnogjitvenega načrtovanja. GozdV 32, 1973, 6-7, s.227- 233.

Vključevanje gozdarstva v prostorsko planiranje. SodK 1978,12.

Možnosti gospodarjenja z gozdovi v SR Sloveniji v srednjeročnem obdobju 1981-85. GozdV 37, 1979,9 s. 361-372.

O modelih za normalizacijo gospodarjenja v gozdovih zasebnega sektorja. Naloge gojenja gozdov v zasebnih gozdovih Slovenije. Gozdarski vestnik. Ljubljana 1981, s.40-57.

Bodoči gozdnogospodarski načrti za gozdove v zasebnem sektorju. Naloge gojenja gozdov v zasebnih gozdovih Slovenije. *Gozdarski vestnik*. Ljubljana 1981, s.79-84.

Izhodišča za sodoben koncept gozdnogospodarskega načrtovanja. *GozdV* 40, 1982, 4, s.163-165.

Razvojni problemi pri gospodarjenju z gozdovi v Sloveniji. *GozdV* 41, 1983, 5, s.193-196.

Obnova gozda kot problem gozdnogospodarskega načrtovanja. *GozdV* 41, 1983, 10, s. 409- 414.

Oblikovanje optimalnih območnih gozdnogojitvenih strategij. *Zb.gozd.in les.* 23, 1983, s. 179-199.

Preobrazba gozdnogospodarskega načrtovanja in zbiranje, analiza ter uporaba informacij. *Zb.gozd.in les.* 23, 1983, s.273-291.

Izdelava dolgoročnih planov razvoja gozdnogospodarskih območij. *GozdV* 42, 1984,4, s.170- 174.

Prispevek k metodologiji dolgoročnega planiranja v gozdarstvu. *Zb.gozd.in les.* 24, 1984, s. 103-12 (soavtor I.Winkler).

Ustvarjalnost pri gozdnogospodarskem načrtovanju. *Zb.gozd. in les.* 26,1985, s.31- 43.

Poti preobrazbe in posodabljanja gozdnogospodarskega načrtovanja. *Zb.gozd.in les.* 26, 1985, s.45- 62.

Ponovna ozelenitev in gozdnogospodarsko aktiviranje slovenskega krasa. *GozdV* 44, 1986, 5, s.169- 183 (soavtor I.Winkler).

Ponovno o konceptu razvojne preobrazbe pri gospodarjenju z gozdovi v Sloveniji. *Dolgoročni razvoj žagarstva v Sloveniji*. Ljubljana 1987, s.84- 95.

Temeljni principi polifunkcionalnega gozdnogospodarskega načrtovanja. *GozdV* 45, 1987, 6, s.265- 276.

Kreativnost u uredjivanju šuma. *Glasnik za šumske pokuse*. Posebno izdanje br.3. Zagreb 1987, s.151- 160.

Razvoj gozdnogospodarskega načrtovanja kot problem premagovanja spoznavno-psiholoških ovir. *Zb.gozd.in les.* 30, 1987, s.125- 139.

Der Wald in slowenischen Karstgebiet und seine Zukunft. Allg.Forstzeitschrift. Muenchen 43, 1988, 8.

Načelo trajnosti pri gospodarjenju z gozdovi. Kmečki glas 1988.

Gozdnogojitveni cilji in njihova vloga v procesu načrtovanja razvoja gozdov. GozdV 47, 1989, 10, s.410- 419.

Gozdnogospodarsko načrtovanje v nekaterih evropskih državah. GozdV 48, 1990, 9, s.407- 419.

Vloga gozdnogospodarskega načrtovanja pri gospodarjenju z gozdovi v Sloveniji. GozdV 48, 1990, 10, s.458- 462.

O učinkoviti organizaciji gozdnogospodarskega načrtovanja v Sloveniji. GozdV 48, 1990,10, s.463- 469.

Načrtovanje gospodarjenja z gozdovi v nekaterih evropskih deželah. Kmečki glas 19.9. 1990.

Skrb za gozd. O gozdovih in gozdarstvu Slovenije. ARAM. Maribor 1991, s.30- 31.

Mehke informacije in njihov pomen v gozdnogospodarskem načrtovanju. GozdV 49, 1991, 2, s.93- 101.

Usposabljanje v okularnem ocenjevanju raznih sestojnih karakteristik ter v gozdnogojitvenem diagnosticiranju in izbiri potrebnih ukrepov. GozdV 49, 1991, 6, s.294- 300.

IV. Objavljeni referati na strokovnih in znanstvenih srečanjih

Ideja kontrolne metode, njen razvoj ter razširjena vloga pri gospodarjenju z gozdovi. Posebna publikacija referatov ob 100-letnici gozdarskih društev na Slovenskem. Ljubljana 1975.

Potencial zasebnih gozdov v SR Sloveniji ter možnosti za njihovo boljše izkoriščanje. Zbornik referatov gozdarskih študijskih dni Gospodarjenje z zasebnimi gozdovi. Kranj 1976.

Gozdnogospodarsko načrtovanje na načelih dinamičnega usmerjanja procesov. Zbornik gozdarskih študijskih dni Gozdnogospodarsko načrtovanje integralni del družbenega planiranja. VTOZD za gozdarstvo. Ljubljana 1979, s.65- 106.

Racionalnost pri gospodarjenju z gozdovi. Zbornik gozdarskih študijskih dni Intenziviranje in racionaliziranje pri gospodarjenju z gozdovi v Sloveniji. VTOZD za gozdarstvo. Ljubljana 1981, s.25- 31.

Gozdnogospodarsko načrtovanje, sredstvo za intenziviranje in racionaliziranje gospodarjenja z gozdovi. Zbornik gozdarskih študijskih dni Intenziviranje in racionaliziranje pri gospodarjenju z gozdovi v Sloveniji. VTOZD za gozdarstvo. Ljubljana 1981, s.53- 68.

Izhodišča za opredeljevanje problemov pri gospodarjenju z gozdovi v Sloveniji. Zbornik referatov gozdarskih študijskih dni na Arehu 1983 Oblikovanje problemov in osrednji problemi v gozdarstvu Slovenije. VTOZD za gozdarstvo. Ljubljana 1985, s.45- 53.

Pridelava lesa- definiranje pojmov. Zbornik referatov gozdarskih študijskih dni na Arehu 1983 Oblikovanje problemov in osrednji problemi v gozdarstvu Slovenije. VTOZD za gozdarstvo Ljubljana 1985, s.9- 14.

Težišče prihodnjega razvoja pri gospodarjenju z gozdovi v Sloveniji. Zbornik strokovnega posvetovanja ZIT gozdarstva in lesarstva. Rogaška Slatina 1984.

Gozdnogospodarsko načrtovanje kot skrbnik in usmerjevalec stabilnosti pri gospodarjenju z gozdovi. Zbornik gozdarskih študijskih dni Stabilnost gozdov v Sloveniji. VTOZD za gozdarstvo. Ljubljana 1985, s.36- 42.

Ali je z gozdnogospodarskimi načrti poskrbljeno za krepitev varovalne funkcije gozdov? Zbornik seminarja Varovalnost gozda v Sloveniji. VTOZD za gozdarstvo. Ljubljana 1987, s.59- 68.

Inventive Forsteinrichtung. Knjiga referatov simpozija Production possibilities of Forest, their optimal utilization and management of forestry Enterprises. Zvolen 1987, s.57- 63.

Imperativi gozdnogospodarskega načrtovanja. Zbornik referatov posvetovanja ob 40-letnici Biotehniške fakultete Bodoči razvoj gozdarstva v Sloveniji. VTOZD za gozdarstvo. Ljubljana 1987, s.105- 113.

Motivi in ovire za učinkovito permanentno izobraževanje v gozdarstvu. 73.strokovno posvetovanje ZDIT gozdarstva in lesarstva Izobraževanje odraslih kot strateški dejavnik pospeševanja družbenega in tehnološkega razvoja. Ljubljana 1988.

Večnamenski gozd in gozdnogospodarsko načrtovanje. Posvetovanje Gozd-divjad. SIS za gozdarstvo Slovenije. Ljubljana 1988, s. 35- 40.

Uloga mekih informacija u oblasti šumarstva. Simpozij Savremena dostignuća i rešenja u oblasti šumarstva. Šumarski fakultet. Beograd 1990, s.49.

V. Prispevki v enciklopedijah

Gozdarstvo. Enciklopedija Slovenije 3.zv. Mladinska knjiga. Ljubljana 1989, 337- 340 (soavtor).

Hufnagl Leopold. Enciklopedija Slovenije 4.zv. Mladinska knjiga. Ljubljana 1990, s.86 (soavtor).

VI. Prikazi in ocene

Ugotovitve in stališča z gozdarskih študijskih dnevorov 1977 na temo Gozdnogospodarsko načrtovanje-integralni del družbenega planiranja. GozdV 35, 1977, 10, s.452- 459.

Stališča in smernice o temeljnih nalogah gozdarstva pri prostorskem razvoju. GozdV 37, 1979, 6, s.257- 264 (soavtor).

DELA

I. Elaborati

Študija o perspektivnem razvoju gozdarstva in lesne industrije za področje okraja Koper. Koper 1964 (soavtor).

Idejna zasnova modela srednjeročnega in dolgoročnega načrtovanja v gozdnem gospodarstvu SR Slovenije. Inštitut za gozdno in lesno gospodarstvo. Ljubljana 1977.

Dolgoročni plan gospodarjenja z gozdovi v Sloveniji. Samoupravna interesna skupnost gozdarstva Slovenije .Ljubljana 1985, 126 s.(soavtor).

Navodila za obnovo načrtov gozdnogospodarskih enot.Ljubljana 1987.,110 s.

Pripombe k delovnemu gradivu pravilnika o vsebini in načinu izdelave gozdnogospodarskih načrtov in o evidenci njihovega izvrševanja. Ljubljana 1987., 21 s.

Priprave za obnovo območnih gozdnogospodarskih načrtov za obdobje 1991-2000. Ljubljana 1988, 14 s.

2. Strokovna poročila

Poročilo o katastrofalni škodi, ki jo je povzročil žled novembra 1975 v gozdovih v tolminskem gozdnogospodarskem območju. Ljubljana 14.4.1976,12 str.(soavtor).

Strokovno poročilo o gozdnogospodarskem načrtu za gospodarski enot Pokljuka in Mežaklja. Za republiški sekretariat za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Ljubljana 1977.

Poročilo o načrtu za razširjeno gozdnobiološko reprodukcijo za leto 1977 za GG Kočevje, Posestvo Snežnik, GG Tolmin, Bled in Zavod za pogoždovanje in melioracijo krasa Sežana. Za SIS za gozdarstvo Slovenije 1977.

Kritični pogled na analizo profilov poklicev v gozdarstvu. 1978.

Strokovno poročilo o gozdnogospodarskem načrtu za gospodarsko enoto Črmošnjice. Za Republiški komite za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano,1978.

Strokovno poročilo o gozdnogospodarskem načrtu za kraško gozdnogospodarsko območje. Za Republiški komite za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano,1978.

Poročilo o načrtu za razširjeno gozdno biološko reprodukcijo za leto 1978 za GG Kočevje, Tolmin, Bled, Slovenj Gradec in Zavod za pogoždovanje in melioracijo krasa v Sežani. Za Samoupravno interesno skupnost za gozdarstvo Slovenije,1978.

Poročilo o gozdnogospodarskih načrtih gospodarskih enot Jelovica, Besnica, Hrastnik, Železniki, Zali log, Belca, Blegoš. Za Republiški komite za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano,1979.

Poročilo načrtih za razširjeno gozdnobiološko reprodukcijo za GG Kočevje, Kranj, Tolmin, Brežice, Posestvo Snežnik in Zavod za pogoždovanje krasa v Sežani. Za Samoupravno interesno skupnost za gozdarstvo Slovenije,1979.

Navodila za oceno škode od žleda katastrofalno poškodovanih gozdov na kraškem gozdnogospodarskem območju. 1980.

Globalna izhodišča za intenziviranje in racionaliziranje gospodarjenja z gozdovi v Sloveniji. 1980.

Kritična analiza stanja na področju gozdnogospodarskega načrtovanja v Slovenij ter kritična analiza konceptov v navodilih za obnovo gozdnogospodarskih načrtov. 1981.

Nov predlog navodil za obnovo gozdnogospodarskih načrtov. 1981.

Opredelitev poklicev ter področja dela in nalog za diplomiranega inženirja gozdarstva, inženirja gozdarstva in gozdarskega tehnika. 1981.

Navodila za oceno škode po žledu v gozdovih Brkinov. 1981.

Razlike dveh konceptov obnov območnih gozdnogospodarskih načrtov. 1982.

Izhodišče za izdelavo dolgoročnega plana pri gospodarjenju z gozdovi v Sloveniji. 1982.

Navodila za izdelavo dolgoročnih planov razvoja gozdnogospodarskih organizacij. 1983 (soavtor).

Smernice za razvoj gospodarjenja z gozdovi v Sloveniji v srednjeročnem obdobju 1986-90. Za Samoupravno interesno skupnost za gozdarstvo Slovenije. 1984 (soavtor).

Pristop k izdelavi ocen območnih gozdnogospodarskih načrtov. Za Republiški komite za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. 1985.

Poročila o območnih gozdnogospodarskih načrtih(14 območij). Za Republiški komite za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Ljubljana 1985 (skupaj z M.Kotarjem).

Strokovna ocena stališč GG Postojna v dopolnilih k območnemu gozdnogospodarskemu načrtu. Za Republiški komite za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. 1986 (soavtor M.Kotar).

3. Prispevki za RTV

Gozdni potenciali v SR Sloveniji in stopnja njihove izkoriščenosti. Kmetijski nasveti. Radio Ljubljana, 1976.

Vloga gozdnogospodarskega načrtovanja pri gospodarjenju z gozdovi v Sloveniji. Kmetijski nasveti. Radio Ljubljana, maj 1981.

Načelo trajnosti pri gospodarjenju z gozdovi. Kmetijski nasveti. Radio Ljubljana, 1986.